

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, vtorek, četrtek in sobota, ter veljajo pošti prejemani, ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četr leta 2 gold. 60 kr. — Za oznanila se plačuje od navadne četristopne vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska. 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če setri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. št. 220. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229.

Dogovori s Hrvati in Slovanstvom.

Zaupni možje hrvatske narodne opozicije so že več dni na Dunaji, kjer se dogovarjajo z magjarsko vlado o načinu, kako bi se Hrvaška in in Ogerska pomirili. Kakor je vidno, se obe strani druga drugi približujeta, da, vladar sam je nekako v posredovanje stopil. Pravijo, da se hoče ogerska vlada v nekaterih stvareh podati in Hrvatom v nekaterih znanih terjatvah ustreči, n. pr. glede večje finančne samostalnosti, glede imenovanja bana, odgovornosti ministra za Hrvaško itd. Po vsem tem je torej mogoče, morda celo verjetno, da se sprava s Hrvaško in Ogersko z nasprotnim uspehom dovrši, nego se je pod Hohenwartom sprava s takrajlitavskim avstrijskim Slovanstvom. Kakor stvari stoje, sme se pa za gotovo trditi, da bodo morali tudi Hrvati v mnogih stvareh od svojega programa popustiti. Ako bodo to storili, zgodilo se bo samo zaradi tega, ker se jim iz politično-praktičnega stališča potrebno vidi, da dobodo vendar enkrat pošteno narodno vlado, koja bi odpravila mnoge, kri in mozeg naroda pijoče, in za bodočnost kvarne krivice in napake v upravi in vladi. Dozdanja magjarska vlada namreč ni storila ničesa za zboljšanje šol, sodništva in prosvete sploh, nasprotno pa je uvedla povsod korupcijo, enostranost in nestalnost, tako da more prijatelj naroda zares strah biti, kaj bode iz tega, ako se po vsaki ceni ne odpravi. Ker to stanje stvari poznamo, želimo iz vsega srca, da se naprave boljše razmere med Hrvaško in Ogersko, da prva dobi narodno vlado.

Ali stvar ima tudi drugo lice. Brez dvombe je, da trajno prijateljstvo Hrvatov in Magjarov ni mogoče, dokler Magjari te politične nakane ohranijo, ktere imajo zdaj. Samo en primer: Kako more slovenski Hrvat trajno prijateljsko zvezo imeti s takim Magjarom, ki na eni strani hoče njegove brate v vzhodu, na Balkanu, v sužnjosti ohraniti, na drugi pa hlepi po vojni z Rusijo, — v obče proti Slovanstvu. Tu je iskrenost izključena, tu samo drug drugega za ta trenotek upotrebljuje. In zaradi tega, ker je trajno prijateljstvo med Magjari in Hrvati po naravni sili samo mogoče na podlagi popolne samostalnosti Hrvatske, in samo potem, ako Magjari popuste svoje Slovanom sovražno postopanje, bode vsako „pomirjenje“ — tudi če se zdaj doseže z večjimi koncesijami od strani Hrvatov — avstrijsko-ogerskemu Slovanstvu samo na dobiček, kajti Hrvati ne morejo slovenske politike pustiti, tudi ko bi hoteli.

Prazno je torej škode-veselo rokopleskanje, ktero opazimo v nemških krogih in novinah zaradi dozdanja baje srečnega napredovanja hrvatsko-magjarskih dogovorov. Nemci se namreč že vesele, da bodemo mi drugi Slovani v monarhiji izolirani v opoziciji proti magjarsko-nemški eri, ako se „nagodba“ med Hrvati in Magjari utrdi. Da delajo račun brez krčmarja da se tudi nam Slovincem tega „izoliranja“ ni bati, kaže način, kako „Obzor“, glasilo hrvatske narodne stranke baš v tem času piše o Slovanstvu, ko se njegovi ustanovniki in gospodarji z Magjari pogajajo. V enem poslednjih listov „Obzorovih“ čitamo članek, kterega „Obzor“ za svojega jemlje, sledečo navdušeno izjavo o silidarnosti slovenski:

„Politični dogodki zadnjega časa uzočili so

velik prevrat v razmerah evropskih držav. Na mejah Slovanstva nastala je skoraj čez noč mogočna pruska Nemčija, koja ne priznava načel svobode in omike, temveč dela osvajalno politiko srednjega veka, kteri so za žrtvo padli polabski Slovani. Od druge strani je zopet drugi sovražnik Slovanov, mali narod magjarski, se dokopal do nenaravne nadvlade nad Avstrijo, da bi z njeno pomočjo povsod mogel po svoji volji razpolagati s silami cele te zaveze držav. Oba ta elementa, kterima sila več velja, ko pravo, sta se sešla v Gasteinu in se sporazumela o vkupnem delovanju za doseg svojih vzajemnih svrb. Prestaro načelo: „divide et impera“, razdeluj in ukazuj, ktero se je že tolikokrat pokazalo pogubno v zgodovini narodov, je sedaj geslo pruskih in magjarskih spletek proti Slovanstvu; njih glavni namen meri na to, da razderejo med Rusi in ostalimi Slovani srčno in prijateljsko razmero. Slovanom neprijateljski agenti delajo neutrudno povsod med slovanskimi narodi, ne izbirajoči sredstev za protislavjanske svrhe. In prišlo je tudi do tega, da se ne sramujejo v najvišjih krogih ruske rezidencije širiti liste proti Čehom, v kterih jih opisujejo kot neprijatelje Rusije, kot revolucijonarje, nevarniše ko pariški komunisti, kterim se nikakor ne sme pomagati, da bi se prikopali do zaželene samostalnosti v svojem narodnem razvoju. Te in podobne stvari se širijo z namero, da se odločujoči ruski krogi razdražijo proti Čehom, da se mogočna ruska država odvrne od česke kraljevine, da indiferentno gleda, kako si Prusaki podjarmujejo česke dežele, seveda najbolj tudi Avstrijo. Slovani, kterih živitnih interes se neposredno dotikajo te namere, ne smejo ostati negiblivi in nedelavni, pasivni proti proteči jim pogubi. Vsi za enega, eden za vse! to mora biti geslo vseh slovanskih narodov: združiti se za vkupno svrhu pod mogočnim ščitom vzajemnosti slovanske. Rusu ne more biti eno, indiferentno, da Čeh in Slovenec padeta v žrelo tujega osvajača, da se pruski plačenci usele na Dunaji, da ključ k slovanskemu iztoku pride v pest Berlinu. Isto tako ne mogo avstrijski Slovani dopustiti, da Avstrija, kot po večini slovanska država, podpira osvajalne namere berlinskih politikov proti slovanski Rusiji. V Slovanstvu, v uspehu njegove stvari počiva sila Rusije in imela bi počivati tudi sila Avstrije, — sila slovanskega iztoka nasproti osvajaškemu zahodu. Pokazati to ogromno silo svojo more Slovanstvo samo tedaj, ako bode vsak izmed posameznih narodov slovanskih se za to trudil, da se v njegovi sredini na polji slovanske vzajemnosti več dela, ko se je do sedaj, praktično z organi tej svrhi namenjeni. Vedna gojitev teh zvez mora neobhodno do tje voditi, da one imenitne besede, ktere so bile prvokrat izuščene pri shodu Slovanov v Moskvi l. 1867: „Ne ene slovanske kolibice ne damo več tujemu življu,“ postanejo geslo vseh Slovanov in tudi vsega velikega naroda ruskega. Zastonj se bodo trudili naši neprijatelji, da uničijo večno trdnjavo, koja so Slovanstvu Čehi na mejah iztoka in zahoda.“

Tako hrvatski list. No, stranka koja tako misli, ne more nikdar z magjaro-nemštvom proti drugim Slovanom delati. Nasprotno, gotovo je, da bode za našo občno idejo v praksi in istini tem izdatneje delala, kadar krmilo v roke dobode, nego je mogla do sedaj, pritisnena na steno, z nami vred.

Domače in slovanske novosti.

— V „Novicah“ odgovarja g. dr. Costa našem dopisniku od Save z običajnim „laž je.“ On piše: „Laž je, da hočem pri letošnjem občnem zboru predlagati, naj si Matica omisli lastno tiskarnico.“ No, to je v istini „laž“ postalo, kajti leto 1871 je minilo, a občnega zbora ni bilo, kakor bi bil imel biti. Ravno tako bi drugi „laži“ lahko pritegnili, ako bi mislili hoteli, da je tiskovna napaka „ab usurdum“ nalašč narejena. Ker pa tega nečemo misliti, povemo samo, da smo našega dopisnika vprašali kako je s stvarjo, ktero je poročal. On jo vzdržuje, in bode, kader se mu bode potrebno zdelo, imena imenoval; če bode potreba, tudi svoje in onih rodoljubov, med kterimi se je pripovedovalo tako, kakor je bilo poročano. „Novicam“ pa, ki mislijo da je g. C. „več delal in „žrtvoval“ za narod slovenski kakor dopisnik od Save s celo svojo kliko“ — tu že naprej povemo, da so dopisnik in oni gg., ki so z njim enih misli, že delali in žrtvovali za narod slovenski, ko g. C. — lepo rečeno — dasi že polnoleten, ni še mislil, da bode Slovenec. Če „Novice“ zahtevajo imena pod dopisi, zakaj sebe s svojo mero ne merijo? Vidi „nenazočega Sočana“ itd.

— Včeraj v sredo je pred celjsko sodnijo začelo se končno obravnavanje v znani novoveški stvari. Poročilo mislimo dobiti za prihodnji list.

— Dr. Anton Janez Murko, dekan v Hočah pri Mariboru, v slovenski literaturi znan po svojem slovenskem slovarju (izdan v Gradci l. 1833), ktero delo je imelo velik vpljiv na slovensko literaturo — je v nedeljo umrl, in je bil včeraj pokopan. Prihodnji list „Zore“ prinese obširen životopis tega veterana slovenske književnosti. Životopis spisuje izdatelj „Zore“, č. g. Trstenjak.

— Ljubljanski „Učiteljski Tovarš“ nasvetuje v svojem prvem članku, naj se skliče v prihodnjih velikih šolskih praznikih shod vseh slovenskih učiteljev. Ta zbor — pravi — mora biti velikansk in enak lanskem hrvatskem učiteljskem zboru. Priprave za to naj bi se precej pričele.

— „Soča“, organ slovenskega društva goriškega za brambo narodnih pravic — je dobila med goriškimi Slovenci toliko materijalne in duševne podpore, da bode v novem letu izhajala vsak teden na celi poli. List je bil že dozdan dober in je upati, da bode odslej še bolji. Ker je lokalni in ima v prvi vrsti širiti se med goriškimi Slovenci, vzlasti med prostim narodom, želeli bi mu samo, da bi pisal kolikor mogoče poljudno ali popularno. To bode potem prava „delitev dela“ v našem časopisju.

— O Slovanih pišejo francoski listi po vojni vsi prijazno. Vzadnjič smo omenjali, da v več nego 40.000 iztisih razširjena Gambettova „République française“ piše dobro o Jugoslovanih počenši o nas Slovincih. Denes omenjamo, da je pač eden francoski list, ki še vedno piše proti Slovanom in to je stari „Journal des Debats.“ V ta list pišejo stare šole „akademiki“ in teoretični diplomati kakor jih je poznala stara Evropa. Nič torej ne pomenja, ako Nemci z veseljem ta list citirajo kot francoski glas proti nam.

— Ruska vlada izda vsako leto 268.000 rubljev za porusenje in pokristijanjenje Mohamedancev v Kavkazu. Zadnje mesece tega leta se je

pokristijanilo in s tem poslovanilo čez 4000 Ab-
hazov in Osettov, še več pa pri Jurjaci in Ar-
mencih sprejelo rusko vero. Gotovo je, da so tu
ruski plani dobro proračunani, da se tu dela po-
časi pot do Carigrada, in zato se mora časa še
dobiti, — treba miru.

Dopisi.

Iz Ljubljane, 31. dec. 1871. Zadnje
„Novice“ od 27. t. m. poročajo o 2. seji dežel-
nega zbora kranjskega. K temu poročilu to-le v po-
pravku: V omenjeni seji deželnega odbora še ni
bilo prišlo do glasovanja za nobeno osebo, ampak
tri ure so trajali pomenki le o načelih zastran pra-
šanj, katero je pozneje prinesel „Pravnik“ in po
njem tudi „Slov. Narod.“

V zborovi seji je g. Dežman omenil, da je
o teh zadevah v pravnem obziru bil tudi on mojih
misli, da se nobeden deželni služabnik brez po-
stavnega uzroka ne more odstraniti meni nič, tebi
nič; in to menda ni sramota, ker je celó g. dr.
Bleiweis v dosti zadevah v deželnem odboru in v
deželnem zboru že bil enih misli z g. Dežmanom,
torej njegov „Gesinnungsgenosse“, ker ni vsaka
reč politična ali narodna, kakor tudi ta ni bila.
Disciplinarnih prestopkov pa nam nihče ni na-
znanil ne v deželnem odboru, ne v deželnem
zboru, ampak prvokrat se o teh govori v zadnjih
„Novicah.“

Na kolikor se imamo zanašati na „domačin-
stvo“ je menda že g. Kljun dokazal; ostanimo
torej pri prirojenem Slovenstvu, ako se resno po-
tegujemo za Slovenijo.

Ni res, da jaz „na pohvalo ustavover-
cev“ nisem glasoval o preuredbi §. 32. službene
pragmatike, ker je vse tiho bilo, ko sem izrekel,
da o tem prašanju ne glasujem. Ta reč je v naj-
teniši zvezi bila z mojimi dvombami, katere sem
predložil deželnemu zboru, torej so celó poslušalci
sprevideli, da o teh jaz ne morem glasovati ne za,
ne zoper. Sicer pa tudi moj glas ne bi bil dopol-
nil dveh tretjin.

V svojem javnem opravičevanju nisem ime-
noval nobene osebe ter reč le objektivno razložil
in sicer za to v nemškem jeziku, ker le tega vsi
gg. poslanci razumejo, jaz pa sem kot bivši de-
želni glavar se imel pred vsemi opravičiti, zakaj
nisem odgovornosti za večja bremena deželnega
zaklada sam na svoje rame vzeti hotel. V desetih
letih še se ni bilo zgodilo, da bi se deželni gla-
var imel opravičevati pred zborom, kateremu je od-
govoren, torej o tem naš opravični red nič ne do-
ločuje; vendar je vsakdo sprevidel, da mora bivši
glavar priložnost imeti, tudi poročevalcu odgovo-
riti, ako se mu potrebno zdi, kar pa ni bilo, in
torej je tudi celi zbor pritrtil temu zahtevanju,
kar je težko pregreha proti parlamentarni navadi,
in ker sem se teh pravil na tenko naučil in imam
tudi dovolj hladnokrvnosti, bode težko kdo v ste-
nografičnih zapisih od leta 1865. semkaj meni
kteru tako pregreho dokazal.

Tudi ni nič „parlamentarično čudnega“, da
sem na prašanja nekterih naznanil pred volitvami,
da ne sprejemem ne volitve v deželni odbor, ne v dr-
žavni zbor, ker se to brez dosedanje graje v vseh
parlamentih godi. Ravno tako ni nič sramotnega,
da so vendar nekteri mene sè svojimi glasovi poča-
stili, ker je menda „gospodarskim Novicam“ še v
spominu, da smo lani tudi vsi Slovenci svoje glasove
dali možu nasprotnega političnega miš-
ljenja za predsednika kmetijske družbe, ki si tega
nikdar ni v sramoto štel.

Končno še javno izrekujem, da nisem po-
slal nobenega dopisa o teh zadevah v „Slov. Nar.“,
torej tudi ne onega „od Save“ in ne onega iz
Ljubljane“ v številki 151 od 28. decembra p. l., ker
v lastni zadevi nečem sodnik biti, ampak to pre-
puščam mislečim rodoljubom, katerim so tudi zunaj
Ljubljane domače razmere že precej znane.

Dr. Razlag.

Iz Ljubljane, 1. januarja. [Izv. dop.]
Z veliko veselico v čitalnici smo se poslovili od
starega in nazdravili novo leto. V prepolnih pro-
storih čitalnice se je izvrševal zanimivo sestavljen
program, iz katerega omenimo le posebno izborne
točke. Izvrstno se je pel takoj prvi zbor „Radostno
potovanje“, zaradi priznavamo, da boljšega zbora
še nismo čuli. Gosp. Schmidt je prav okusno
deklamoval Levstikovo „Povodno deklico“ ter po-
kazal, da popolnem razume lepoto tega pesmo-
tvora in da je že več, nego le diletant. Gospodi-
čina Podkrajšekova je s predstavljanjem ko-
mičnega (??) prizora vzbudila gromovito ploskanje
in pohvalo. Največ časa pa je zavzimal celo uro
trajajoč govor dra. Zarnika o ljubezni do do-
movine. Dokazal je govornik, kako se je rodila,
izraževala in gojila ljubezen do domovine pri Ita-
lijanih, Francozih, Angležih, Dancih, Nemcih, Ma-
gjarjih, Rusih in Slovanih sploh, kako so v tej
zadevi govorili razni pesniki in državniki, koliko
in kakov upljiv so imela njih dela — ter je ko-
nečno o novem letu primerno apostrofiral tudi nas
Slovence. Govor je bil v istini izborna sestavljen
in je imel mnogo pikantnih in duhovitih opazk,
zadovoljstvo občinstva se je izrazilo viharnim plo-
skanjem in klicanjem, ter mnogobrojnim osebnim
čestitanjem. Od ostalih točk pa omenjamo Noli-
jev komičen koncept, kateri je vzbujal mnogo ve-
selosti, zlasti ko je omenjal tresočih se mestnih
učiteljev, kateri so nemčurje volili, in neki komičen
tercet. Med posameznimi točkami je svirala godba
Huynovcev in o polnoči staremu letu na slovo za-
igrala znani „Trauermarsch“ Beethoven-ov. Začelo
se je častitanje med posamezniki in — veselica
brez programa, katere je trajala v pozno jutro.
Prve ure novega leta so bile vesele, razkošne,
naj najdejo mnogo, premnogo vrednih naslednic.

Iz Maribora, 2. jan. [Izv. dop.] (Pro-
silna volilna postava.) Najnesrečniše besede v
zadnjem prestolnem govoru, katerega misli smo v na-
šem poslednjem listu prinesli, so one, katere pravijo, da
bode državni zbor dobil predlog o postavi, „kteru
meri na to, uspešno v okom priti zlorabi ustavnega
volilnega mandata.“ Ta bodoča postava je namen-
jena usiliti narodom in deželam, katerih zastopniki
nečejo iti v državni zbor, zastopstvo v državni
zbornici na tak način, da bode predsedništvo dr-
žavnega zbora dotične voljene, pa nenazočje po-
slance opomnilo, naj izvršujejo svoj mandat; ako
pa opomneni v določenem času v zbor ne pridejo
bodo po nameravani postavi svoje poslanstvo iz-
gubili in poklicali se bodo oni možje v zbor kot
poslanci, kateri so za prvotno voljenimi največ gla-
sov dobili.

Ko se je v Avstriji ustavno življenje začeti
imelo, bilo bi potrebno bilo, ako se je hotelo, da
postane ustava res ustava, konstitucionalizem usta-
noviti na podlagi deželnoustavne ustave. To se ni zgo-
dilo, ustava se je oktroirala in obdržali so se od de-
želnoustavne ustave samo deželni zbori, kateri so dobili
nov ustroj in pravico voliti poslance v centralni državni
zastop. Stavitelji in patroni naše ustave pa so že
sprevideli, da se utegne kak deželni zbor upreti
volitvi v državni zbor in ustvarili so postavo,
kteru za slučaj, ako kak deželni zbor v državni
zbor voliti neče, direktne volitve mogoče dela. Ta
postava se je na Češkem že dvakrat poskusila in
nobenkrat ni dala zaželenega uspeha. Ustavover-
ci so porabili vse strelivo iz ustavovernega ar-
zenala in niso dosegli svojih želj; zarad tega ho-
čejo sedaj napraviti posilno volilno postavo. Po-
glejmo jo nekoliko.

Po konstitucionalnih načelih vlada povsod
večina. Po večini glasov volijo se poslanci pov-
sod v vse zastope. Naši ustavoverci so nam, ko
smo tožili o brezozirnosti večin, gostokrat z drznim
čelom rekli: Vidite, to je pač konstitucionalen
princip; vi ste v manjšini in morate trpeti. Sedaj
pa zametujejo sami načelo, po katerem večine od-
ločujejo. Ne dosti, da imamo toliko krivične vo-
lilne rede, ne dosti, da protivne vlade in njeni
organi povsod pri volitvah narodovi volji in nje-
govemu blagru nasproti delajo, sedaj še one ve-

čine, katere se priboré kljubu vsem ustavnim kri-
vicam, ne bodo veljale, sedaj bode samo mnenje
začasne vlade v našem ustavnem živ-
ljenju odločilno. To se pravi konstitucional-
izmu v lice bljuvati, to se pravi zaničevati večino
naroda, to se ne pravi nič manj, ko dovršen ab-
solutizem v konstitucionalnem oklepu. „Neue Fr.
Presse“ zastoj išče kaj podobnega po drugih
ustavnih državah, nikjer ne najde take postave,
ker podrugod imajo pravico, pri nas pa samo-
voljstvo, krivico, laž v javnem življenju.

Pa naj le sklene sedajni „državni“ zbor tako
postavo, podpisal bode ž njo sebi in „ustavi“
mrtvaški list. Kajti s tem bode mera ustavovernih
pregreh polna in ves svet bode moral sprevideti
spridenost in brezizgledno krivičnost one klike,
kteru je dosti drzna, se vesti sedaj kot zastop
večine avstrijskih narodov. Upajmo, da najvišje
mesto ne bode take pregrehe posvetilo s svojo po-
trditvo!

Iz Zagreba, 31. dec. [Izv. pop.] Do-
govaranja med našo narodno stranko od ene —
in Ogersko vlado od druge strani, ki so se teča-
jem meseca novembra tako na dolgo predla, in
tako na dolgo sukala in svedrala, da se je njih
nit nazadnje celo pretrgala: ta dogovaranja so se
malo pred božičem na novo oživila. Kdo je prvi
inicijativo poprijel: ali naša narodna stranka, ali
ogerska vlada, ali ste se pa morebiti obedve na
pol pota srečali, to je le malokterim poznano. Sicer
pa na tem tudi ni bog ve koliko ležeče. Faktum
je, da se od naše strani: Mrazovič, Rački, Jakič,
Vončina in Krestič na Dunaji s pooblastenci ogerske
vlade o pomirenju med hrvatskim in magjarskim na-
rodom dogovarjajo, ali bolje rekoč: ono državo-
pravno razmerje ustanovljujejo, v katero bi imela
trojedna kraljevina v bodoče nasproti ogerske kra-
ljevine stopiti. Pomirba pospešuje, kar sem v svojih
dopisih že večkrat omenil, obojne koristi: kolikor naše
toliko ogerske, in zavolj tega se nadejamo onega
izida započelih dogovaranj, katerega si želimo! —
Vpraša se: kaj bodo zastopniki naše narodne
stranke terjali? Pred vsem in vsakim drugim bodo
zahtevali revizijo nagodbe leta 1868. katero
itak narodna stranka ni nikoli kot pravoveljavno
pripoznala. Če se postavimo, v to terjatev od oger-
ske strani ne bi privolilo, potem smo že pri kraji.
Če pa pomislimo, da ogerske vladi terjatve naše
narodne stranke niso nepoznane, če nadalje v po-
štev vzamemo, da se je ogerska vlada resno z na-
rodno stranko v dogovaranja spustila, in če ko-
nečno v obzir vzamemo, da dogovaranja faktično
že več dni na Dunaji trpe: se da za gotovo mi-
sliti, da je ogerska vlada načelno v revizijo na-
godbe, ali morebiti celo v ustanovljenje novega
mednarodnega pakta privolila. S tem je podlaga,
na katero se bodeta obadva paktirajoča faktorja
postavila, dobljena. Prvi prelaz je prestopljen, in
to je, da se more reči, že nekaj. Revizija nagodbe
se bo okolo dveh glavnih vprašanj sukala: prvo
teh dveh vprašanj je politične, drugo pa finan-
cijalne narave. Glede politične strani bo na-
rodna naša stranka zahtevala popolno mednarodno
pariteto, in kot pogoje v dosego te paritete:
vrhovno politično oblast, sočo denes pri
našem ministru v Pešti, ki je odgovoren oger-
skemu drž. zboru, ter prenesenje te oblasti, ozi-
roma odgovornosti, na našega bana in na naš sabor.
Še le po priznanju te paritete, moglo se bo preiti
na definiranje skupnih zadev. Našej državpravnej
paritete ne bo nič v škodo, ampak celo v pospeh
našega narodnega gospodarstva, in v utrjenje
vkupne državne sigurnosti, če se trgovinske,
vojskine, denarstvene in zadeve držav.
dolga in drž. kredita kot skupne proglasijo,
in nadalje kolikor mogoče večja enakoličnost v po-
stavodajstvu, zlasti pravosodnem, političnem in dav-
kovskem dosežati skuša. Za skupne zadeve bo
treba, to se ve, tudi posebnega, iz obeh strani
enakomerno sestavljenega vkupnega organa. Ali bo
ta organ kakšna delegacija v malem, ali kako dru-
gačen? to vprašanje je bolj sekundarno, ter ne bo
delo pomirjenja motilo, samo če se v drugih zade-
Dalje v Prilogi.

vah složimo! — Gledé financij zahtevala bo naša narodna stranka da se jej popolnoma v samoupravo predado, kar se pri popolnej državopravnej pariteti tudi inače misliti ne more. Prinesek za skupno blagajno izračunil se bo po ključu, ustanovljenem po razmernih brojevih. Narodna naša stranka bo končno tudi to terjala, da se hrvatskim deželnim zakladam tisto premoženje, ki ga še iz časov pred letom 1848. na Ogerskem imajo, — in tega premoženja je baje kakih 10—15 milijonov, v državnih obveznicah izplača. — Kot samostalna država bo Hrvatska in Slavonija potem že ona sredstva in one pote našla, da se bo mogla po vtelovljenji cele vojniške krajine popolniti, nadalje po priklopljenji Dalmacije v trojedno kraljevino razširiti, in končno, tako bog dal, tudi Slovenijo k sebi potegniti.

V koliko se bode ogerska vlada nasproti terjatvam naše narodne stranke odpela, tega ne vemo. Pa ravno o tem „v koliko“ zavisi ali vspah ali nevspeh započetih dogovoranj, kar se bo v kratkem zvedelo, kajti take zadeve se denes niti tri dni pred svetom skriti ne dajo, sicer pa tudi razloga ni, zakaj vspah ali nevspeh prikrihati. Kadar bo ta moj dopis natisnen, bo brž ko ne stvar že ali sem ali tam odločena. V slučajih, ako se bodo dogovarjanja za nas povoljno končala, bo prvi njih nasledek pad našega ministra Pejačevica in naše vlade Bedekovič-Suhajeva, brž ko ne se bo tudi biskup Mihajlevič na drugo stolico premestil. Leto 1872. je prestopno leto. Mi se nadejamo, da bo za nas vendar enkrat na dnevni red prestopilo.

Znano je političnemu svetu, da se je Deak v zadnji seji čez božične praznike odgodjenega ogerskega drž. zbora nenadano kot nasprotnik sedanjega ogerskega ministerstva pojavil. Ta njegov nepričakovan preobrat tolmači se pri nas na dvojni način. Ali je hotel s tem Lonyay-evo ministerstvo tako potresti in oslabiti, da ne bi moglo z nami Hrvati kaj stalnega dogovoriti: in v tem slučaju je bil Deak mandatar Andrassy-a, ki je načelno proti vsakem pomirjenju slovanskih narodov; — ali je pa ta preobrat na volilce prihajajočih volitev adresovan, in sicer posebno proti levičnjakom, ki bi s svojo večino v prihodnjem ogerskem drž. zboru ne samo Deakovo stranko, ampak ž njo vred tudi nagodbo s Cislajtanijo, delegacije in sploh vse kar o njej visi za zmerom pokopali in zgoljno personalno unijo zahtevali: v tem slučaju je bil Deak, vedé ali nevedé, to je vse eno, mandatar dvorske dunajske kamarile, ki se personalne unije med Ogersko in Cislajtanijo kakor hudiča boji.

Ko končujem ta dopis, prišel je prijatelj k meni, ter mi povedal, da so precej povoljni telegrami iz Dunaja prišli, ter da dogovarjanja za obe strani dobro napredujejo. V kompromisu je baje ogerska vlada več popustila, nego naši. Bog daj srečo!

Iz Prage, 30. dec. — [Izv. dop.] Z denašnjim dnevom je končano dvajseto leto boja našega proti avstrijski vladi in nemškemu nasilstvu, boja proti stranki, ki se zove denes „ustavoverna“. Ker smo gojili pošteno zavest, branili sveto stvar, moralo je biti, da je po celih dvajsetih letih, čem huje je sovražni naval na nas pritiskal, tem navdušeneje bilo vsako rodoljubno srce — pod bojnim praporom, z sladko nado, da po takij borbi mora priti najslavnejša zmaga. — Z ponosom morejo Čehi, ti predborilci avstrijskega Slovanstva, spominjati se na minolih 20 let. Velika je ta minolost, toda polna bolesti, polna muk. Dasiravno je Slovan že davno navajen trpeti, vendar je Čeh v tej zadevi velik, trpel je vselej kot velikan, podoben prikovanemu Prometeju v veterni višini, na trdo sivo, neusmiljeno skalo! — Vendar ga niso zmogle vse tuje sile, niti tuje mogočne države, niso ga upognile. Zvezda slave česke je žalibože čestokrat utrnola, toda vselej se je zopet prikazala na obnebi slovanskem v novem lesku. V teh poslednjih 20 letih trpeli so oni dostojno, bojevali pošteno in slavno. Najbolji, najznačajni možje česki polnili so avstrijske ječe in temnice, svoboda občanska, svoboda verska pa-

dala je v žrtev laži liberalizmu. Kri česka tekla je na bojiščih za tuje nakane, imenje naše moralo je služiti kot orožje proti nam! — In letošnje leto skoro smo bili dobojevali do dné 8. listopada. In kako naši sovražniki, tuje v domovini naši? Kako nesramno, zavratno, izdajalno, so se vedli proti vsem avstr. Slovanom, v tem boji narodnosti proti narodnosti? — Ravnali so z nami, ko bi ne bili občani te države, kakor bi bili mi tuje v lastni hiši! — Niso se poganjali in trudili za pravo niti za svobodo, niti za razvoj narodno-gospodarski, ampak borili so se za nadvlado nad nami, za propad Avstrije, za bolni liberalizem in lažljivo kulturo! Ves njihov boj brez poštenja! In to še poslednje dni starega leta hočejo počenjati s tem, da so poverjeniki ustavaških volilcev v Budějovicah proti slovanskim somestjanom poslali generalu Kollerju spis, v kojem svoje sosede nesramno natolečujejo in obrekujejo. Vse izmišljena laž ustavovernih kričočev. Nemogoče je, da bi takova stranka, ki se zdaj bojuje s takovimi sredstvi, imela bodočnost. — Z radostjo so vsi česki listi poslednje dni donášali članke iz „Gazete Narodove“, — da Poljaki ne gredo v državni zbor! In vendar smo se zmotili. Šli so v posmeh ustavakom in pomilovanje Čehov in družih Slovanov. Čehi so jim podajali še v poslednjem trenutji prijateljsko desnico v porazumljenje in edinstvo. Vse zastonj. Postali so na takov način vsaj za zdaj v držav. zboru dvomljivi gospodje cele Cislajtanije. Šli so njihovim smrtnim sovražnikom na led, nas zopet pomagat tlačiti. — In to delajo Poljaki ob času ko se bode v celej Poljski praznovala žalostna stoletnica prvega razdeljenja Poljske. Kakor se vidi, zaslužili so Poljaki to osodo. Kaj bi njihovi prededi, ki so z mečem v roci branili svobodo nesrečne domovine in včasih tudi Slovanstvo ne zatajevali, porekli, ko bi videli, da se njihovi vnuki bratijo s pruskimi krokarji. — Prve dni meseca februarja počne tu izhajati učiteljski list „Slovanski pedagog“, prinašal bode članke o šolstvu iz vseh slovanskih pokrajin, in v vseh slovanskih jezicih. Podaval bode životopise o šolstvu zaslužnih mož, in o literaturi šolski. — Da bode list kos svojemu nalogu, so porok izvrstni pedagogi vseh slovanskih narodov, ki so obljubili temu listu izdatno duševno podporo. List bode ravno tako marljivo pisal o šolstvu in literaturi slovenski kot česki, srbski. Izhajal bode dvakrat mesečno v zvezkih, v predmestji Smihov v Pragi. Naj ga tudi slovenski šolniki duševno in materialno podpirajo, saj je šola prvo torišče, kjer imamo izrejati hrebješe, duševno čvrsteje slovanske rodoljube, nego smo denašnji; rodoljube, ki bodo majko Slavo povzdignili iz poniženja v katero jo je pehnila stoletna sila in naša nemoč.

Politični razgled.

Državni zbor je v obeh hišah dovolil pobiranje davkov za tri mesece, sklenil po nasvetu dr. Herbsta na prestolni govor odgovoriti z adreso in volil različne odbore. Pri obravnavi dovolitve zaradi pobiranja davkov je v gosposki zbornici nekoliko plemenitnikov (Czartoryski Larisch, Falkenhayn, Hardegg, Schwarzenberg) izreklo, da sicer glasujejo za predlog, da se pa njih glasovanje ne sme imeti za znamenje zaupanja do sedanjega ministerstva. Posebno neprijetno je neki ministerstvu, da je grof Larisch-Mönnich, bivši Belkredijev finančni minister in sedaj najvišji dvorski maršal, torej oseba iz najbližje okolice cesarjeve, izrekel nezaupnico sedanjemu ministerstvu. Nadvojvodov, kateri so pod Hohenwartom se udeleževali gosposke zbornice, sedaj ni v njej, izmed škofov samo Rauscher in Sembratoviez. — Ustavoverci so bili jako veseli, da so mogli poslušati njim tako prijazni prestolni govor, pa že se jim radost kali, ker je poljski poslanec dr. Zyblikieviez v zvezi tovarišev v držav. zboru predložil, naj se državne osnovne postavbe glede Galicije prenarede v smislu resolucije gališkega deželnega zbora od 25.

sept. 1868 in se v ta namen odbor 24 udov voli. Ustavoverski listi že javkajo in stočejo čez to; kajti od sklepa državnega zbora glede Zyblikieviezovega nasveta bode obstanek državnega zbora in sedanjega ministerstva odvisen, ker Poljaki bodo samo tedaj v zboru ostali, ako se jim terjatve gališke resolucije popolnem dovole. Državni zbor je torej v hudih stiskah. Njegova večina je nasprotnica gališke resolucije, ker sploh vsake nemške avtonomije in sedaj pa mora svojim željam naravnost nasproti postopati, ako se hoče vzdržati.

Komaj so ustavoverci zbrali se v svojem rajhsratu in veliko veselje zagnali nad frazami prestolnega govora, že jih denes veselje mineva in čez praznike so zapazili mnogo oblakov, ki jim nad glavami vise. Beremo celo v ustavovernih nemških listih, da so dnevi Auerspergovega ministrovanja šteti. Nekteri celo poročajo, da se namerava pripravljati ministerstvo Clam-Martinić. Ker so ljudje prizdani vladi do spoznanja prišli, da vsa „ustava“ in ves „državni zbor“ vendar-le zares samo od milosti vetrenjaških Poljakov kratko življenje živi, je brezpogumnost v taborji naših nasprotnikov velika.

Ustavoverci v Budějovicah so to, kar so s svojim denunciativičnim pismom na namestnika Kollerja (glej naš zadnji list) hoteli, dosegli. General in namestnik Koller, kateri mimogrede rečeno, prav po § 19 drž. osn. postav kot namestnik v deželi, kjer se po večjem česko govori, českega jezika ne zna, je pisal okrajnemu glavarju v Budějovicah, naj s tamošnjim državnim pravdnikom preudari, „ali bi se ne mogla zoper volilni odbor prijateljev poravnave v Budějovicah kazenskosodniška preiskava z uspehom pričeti.“ Ob enem ukazuje Koller, naj se mu naznanijo imena omenjenega volilnega odbora.

C. kr. deželni šolski svet v Pragi ni mogel spraviti vkup potrebnih denarjev za šolske namene. Pobiranje šolnine je ena najslabših strani nekaj dobrih zrn imajoče šolske postave in česki deželni šolski svet ni vedel manjkajočega denarja drugače dobiti, ko da je deželni odbor prosil, naj mu ga posodi. Deželni odbor tega ni storil in namestnik general Koller je kot načelnik dež. š. sveta 140.000 gl. deželnih peněz — konfisciral!

Magjarska „Reforma“, Andrašijevo glasilo, naznanja da pride tudi dalmatinsko vprašanje, t. j. zedinjenje Dalmacije s hrvatsko (ali ogersko krono) kmalu na dnevni red.

Zunanji časopisi nam niso važnih poročil prinesli. Kar govore o avstrijskem prestolnem govoru, kaže že od nekdanj navadno nevednost in nepoznanost avstrijskih razmer.

Razne stvari.

* (Deželni zdravstveni svet kranjski) izvolil si je za prvosednika namestnika dné 30. decembra gosp. dr. Schifferja. V isti seji bil je za okrajnega zdravnika ljubljanske okolice na mesto dra. Gausterja enoglasno nasvetovan dr. Kapler, dozdej koncepist pri deželni vladi, za Kaplerjevo mesto pak je zdravstveni svet s tremi glasovi (referent Schiffer, Andrioli, Stöckl) zoper dva (Razpet, Bleiweis jun.) priporočil — dr. Friderika Keesbacherja! Manjina bila je za dra. Pestotnika; *) na ugovor. da je Pestotnik domačin in da gré toraj njemu prednost, odgovoril je dr. Stöckl, da to ne velja in da se ima tu gledati samo na sposobnost! Radovedni smo, kaj bode v tem slučaju storil gospod deželni predsednik Wurzbach, ki je dejal, da si vlada šteje v dolžnost, vedno v prvi vrsti skrbeti za take svoje služabnike, kateri so po reorganizacijah prišli ob kruh.

* (Silvestrova veselica v mariborski čitalnici) je bila posebno od lepega spola obiskovana in je trajala precej dalje, ko druge.

* Kakor vemo, so bili še drugi slovenski kompetenti. A v zadnjih višjih ljubljanskih krogih je zavladalo namesto slovonstva „domaćinstvo“, t. j. kranjstvo! Uredn.

— V predpustu bodo v mariborski čitalnici: 7., 21., in 28. januarja veselice s plesom, 11. in 13. februarja ples.

* (Ljudska banka za Goriško) se že snuje; precej po novem letu se bodo povabili nekateri veljaki goriške kronovine, da zvole začasn komitè, kateri bo vse potrebno preskrbel, da se uresniči ta naši deželi tako potreben zavod. Dotične podučivne spise za naš narod bomo nadaljevali z novim letom. Nadejamo se dobrega vspeha in veseli bomo če bo naš trud kaj koristil.

„Soča“

* (Izpraznene službe.) V stanu osebja tržaške policijske direkcije služba policijskega aktuarja (500 pozneje 600 gl., 150 gl. stanovnine) in služba konceptnega adjunkta (400 gl.) Prošnje naj se pošljejo policijski direkciji v Trstu.

* (Nova puška, ki se od zadaj nabija), je iznajšel gospod Karel Koren, pošten uradnik v Planini in dobil na njo za eno leto izključljiv privilegium.

* (Mastodona) predpotopno velikansko žival, so neki izkopali blizu Ljutomera.

* (Ljutomerska čitalnica) napravi v nedeljo 7. januarja ob 6. uri zvečer „besedo“ s sledečim programom: 1) govor, 2) deklamacija, 3) petje, 4) berilo, 5) tombola. K tej besedi se uljudno vabijo vsi p. n. družabniki in domoljubi naši, k tomboli tudi drugo občinstvo. Odbor.

* (Vranska narodna čitalnica) ima 7. januarja 1872 občni zbor s sledečim načrtom:

1) govor; 2) poročilo tajnikovo; 3) račun za tretje čitalnično leto; 4) plačevanje letnine za 1872. leto; 5) volitev odbora in predsednika; 6) nasveti posameznih udov. — Začetek ob 5. uri zvečer. Vsi čitalničarji se uljudno vabijo, naj se tega zbora udeležijo. Odbor.

* (Iz Celovca.) Odbor društva „slovenske čitalnice“ vse tukajšnje gg. rodoljube uljudno vabi k pristopu in ob enem k občenemu zboru 7. dne januarja 1872 ob 5. uri zvečer v svoji sobi v g. Rossbaherjevi hiši št. 93, I. nadstropje. Na dnevnem redu bode: 1. Sporočilo starega odbora. 2. Prememba društvenih pravil. 3. Volitev novega odbora. 4. Nasveti posameznih udov.

* (Rocoljska čitalnica poleg Trsta) napravi 6. januarja besedo z govorom, petjem, ter predstavlja igro: „Kteri bo.“ Denarničar bo predlagal račun, po besedi ples. Uljudno vabi vse častite ude k tej veselici. Odbor.

Poslano.

Slavno uredništvo!

Ker nekateri ljudje hočejo vedeti, posebno po „Vaterl.“ dopisniku podučeni, da sem jaz dopis: Ein Mahnwort an die Lehrer Krains v „Tagbl.“ ddo. 5. december pisal, moram tukaj javno izreči, da dopis ni od nas, in tedaj „Vaterl.“ dopisun, ki večkrat rad neprijazno po nas učiteljih udriha, je takrat zopet raco spustil med svet.

Št. Jur poleg Kranja, 28. decembra 1871.

A. Kunčič.
učitelj.

Najbolje konstruirane ure za turne,

lastnega izdelka, ktere se navijajo na 24 ur ali na 8 dni, se dobivajo pri podpisanem za 20 procentov cenejše, kot poprej.

Da se čestitim naročnikom polajša, dajejo se tudi za plačila v obrokih. Natančneje pri lastniku fabrike samem

Podnart, Kropa na Gorenjskem Kranjskem,
14. decembra 1871.

(85—4) J. M. Pogačnik.

Oznanilo.

Dovoljujem si naznaniti, da od 1. tega meseca se zastopništvo banke „Slavije“ pri meni nič več ne nahaja.

V Mariboru, 2. januarja 1872.

[4—1]

M. Berdajs.

Dr. Janez Mencinger,

odvetnik,

je pisarno odprl v Kranju, v Kreuzbergerjevi hiši št. 145.

(87—5)

Prof. Dr. Lappierre-a

Vbrizgovalno zdravilo

ozdravi *) v 3 dneh vsak tok iz scavnika, kakor tudi bela sok pri ženskah, če je tudi zastarel. Cena za steklenico s podukom o rabljenju 1 tolar 20 srebr. gr. Za poslan denar se strogo skrivno dobi po

A. Witt-u.

Linden-Strasse 18. Berlin.

(69—12)

*) Na stotine ozdravljenih.

Podajte sreči rokó! (70—2)

100,000 Thaler

v najstarejšem slučaju kot najvišji dobiček ponuja **najnovejšje velike zrebanje denarjev**, katero je od visoke vlade dovoljeno in garantirano.

Koristna naredba novega načrta je taka, da se v teku malih mesecev v 6 zrebanjih **77,000 dobičkov** gotovo določi, med temi so glavni dobitki od eventualnega tolarjev **100,000**, specielno pa **60,000, 40,000, 30,000, 15,000, 12,000, 10,000, 8,000, 7,000, 5,000, 4,000, 3,000, 1,500, 1,500krat 1,000, 211krat 400, 333krat 300, 17,100krat 43** itd.

Prihodnja prva vžigatav dobikov tega velikega od države garantiranega zrebanja denarjev, je **uradno določena** in bode

že 25. in 26. januarja 1872

in vojna za-njo

1 cela izvorna srečka samo gld. 7.

1 polovična izv. srečka " 3 1/2

1 četrtina " srečka " 1 3/4

Vsa naročila se precej z največjo skrbljivostjo store in dobi od nas vsak z državnim grbom znamenovane izvorne srečke sam v roke.

Naročilom pridajemo zastonj potrebne uradne načrte in po vsaki vžigatavi pošiljamo našim interesentom neopomeni uradne zapiske.

Izplačitev se godi vselej promptno pod dr. javne garancije in sicer po neposredni pošiljavi ali na željo interesentov po naših zvezah na vseh večjih trgih Avstrije.

Naš débit je vedno sročén in smo bili stópr pred kratkim med mnogimi drugimi imenitimi dobitki 3krat prve glavne dobitke v treh vžigatavah po spricvalu uradnih dokazov dosegli in svojim interesentom sami izplačali.

Sme se pri takem na **najsolidnejši podlagi** vtemeljenem podvzetji povsod na živo udeležbo z gotovostjo računati; naj se torej blagovoli že z **arad bližnje vžigatve** vsa naročila kar **najhitreje** direktno poslati firmi

S. Steindecker & Comp.,

Bank- und Wechselgeschäft in Hamburg.

Kupujejo in prodajajo se vse vrste državnih obligacij, železniških delnic in pesojinih sreček.

F. S. Zahajujemo se s tem za nam darovano zupanje, vabimo ob začetku novega zrebanja k udeležbi in se bodedmo tudi za naprej truditi, z vedno promptno in rečno posrežbo polno zadovoljnost svojih spoštovanih interesentov doseči.

Štajerska

eskomptna banka.

[1—1]

Podpisani zavod daje s tem na občno znanje, da je pod firmo:

„Podružnica štajerske eskomptne banke v Ljubljani“,

v tem mestu podružno uselitev napravila, ktera bode 1. januarja 1872 svoje delovanje pričela in se enako prvotnemu zavodu v Gradci in podružnici v Celovci oskrbovanju vseh vrst banknih poslov namenila.

Poselski prostor je za sedaj v poprej Skodlarjevi menjalnici, hišna št. 263 na glavnem trgu v Ljubljani.

Gradec, 20. decembra 1871.

Štajerska eskomptna banka.

Jaz Viljelmína Rix

tukaj javno izrekam, da sem kot udova ranjk. dra. A. Rixa že osem let edina in sama izdelovalka prave in nepokvarjene original-paste **Pompadour**, ker le jaz poznam skrivnost pripravljanja. S tem torej naznanjam, da se odsehal omenjena pasta Pompadour nepopačena dobiva le v mojem stanovanju na Dunaji, Leopoldstadt, grosse Mohren-gasse 14, 1 Stiege Thür 62; svarim, naj se nikjer drugje ne kupuje, ker zdaj nimam ni depota ni filiale in

Prava Pasta Pompadour.

Ko bi ne imela zaželjenega vspeha, boče se denar brez ovir nazaj poslal.

Pošilja se po povzemi (Nachnahme).

sem vse depote razpustila zaradi ponarejanja. Moja prava pasta Pompadour, tudi čarobna pasta imenovana, nikdar ne ostane brez vspeha, ki je vzvišen nad vsako pričakovanje edino **garantovano** sredstvo za hitro in nezmotljivo odpravljanje vseh mozoljev na obrazi, sajevcev, peg, šinj in ogorecev. Garancija je tako gotova, da se denar **retour** pošlje, ko bi vspehi izostali. Piskerc te izvrstne paste s podukom 1 gld. 50 kr. a. v. (19-13)

Zahvalna pisma se ne razglašajo.

Čudež v Kosmetiki!

Noben pomoček za lase barvati.

Dr. John Brown's

e. k. privilegirana prava (12-16)

Pomada za lase ohraniti

Debra za črnc, rufave in rumene lase, namestje vsak lasobarven pomoček, naredi da osi- veli lasje in osivela brada kmalu zopet dobodo prejš- njo barvo; precej v prvih dneh rahljenja se vidi že vspeh; zabrani prerano ali daljne osivenje, kakor izpad las in zaplodi gosto rast las, kakor se vidi navadno pri krepki mladosti. Ta pomada dela lase fine in svetle, a ne omasti pokrivala, kar je zavoljo ekonomije in po letu posebne vrednosti. — Za go- tov vspeh garantira!

Veliki lonec 2 gld.; 1/4 ducent gld. 4.80; 1/2 ducent gld. 9; 1 ducent gld. 16.80 a. v. Mali lončki 1 gld. 1/4 duc. gld. 2.70; 1/2 duc. 5.10; 1 duc. 9 gld. a. v., proti gotovi plači ali poštno povzetje. Zapokanje cen.

Centralni in razpošiljavni depò je pri iznajditelji: Wien, Mariahilf, Gumpendorferstrasse Nr. 43, 1. Stock.

Vse predmete, ki se naznanjajo po raznih časnikih, naj spadajo v eno ali drugo struko, poskrbi **N. Glattau-a Bazar** za 10 0/0 ceneje, kakor jih dotične firme naznanjajo. — Popolni cenik o več nego **15.000** predmetih zastoj in franko.

Po naslednjih čudovito nizkih cenah N. Glattau-a prvi pariški bazar

za Avstrijo na Dunaji,

Stadt, verlängerte Kärntnerstrasse, Nr. 51, v Todesco-vi palači.

Darila za gospode, gospe in otroke:

Blago iz dunajskega usnja,

znano kot najbolji fabrikat na svetu.
Ročne torbice za ženske z jeklenim obro- čem, ena prav velika gld. 1.20, 1.50; iz najfinejega šagrén-usnja s pozlačeno ključavnico in okvirom, ena po gld. 1.80, 2.50; velike gld. 3, 3.40; prav velike gld. 3.80, 4; s predtorbico za 1 gld. več.
Praktični portemonnais, za gospe, go- spode in otroke, s pozlačenimi zaporni- cami ali gumi-trakom po kraje. 35, 50, 85; fini gld. 1.30, 1.70; prav fini gld. 1, 2.50, 3, 3.50.
Praktični toki za smodke po kraje. 40, 60, 80; fini gld. 1, 1.20, 1.50; najfineji gld. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50.
Pisma in denarnose s praktičnimi predeli po kraje. 60, 80, gld. 1; fine gld. 1.30, 1.50, 1.80; najfineje gld. 2, 2.40, 2.80, 3.20, 4.
Znamne knjižice (notiz) kraje. 10, 15, 20, 25, 30; najfineje v usnji, vezane kraje. 40, 50, 60, 80 gld. 1.
Potnetorbe iz najmočnejega usnja, s zaporno ključnico po gld. 2.10, 2.40, 2.70, 3.10, 3.70, 4, 4.30, 4.80. Cene računene po velikosti.
Waterproof-poptni kovčegi, praktično upravljani in razdeljeni po gld. 2.40, 2.80, 3.50, 4; prav veliki po gld. 4.50, 5, 5.50, 6.
Potne sklenice s kupico in usnjem prevle- čene po gld. 1.20, 1.50, 1.80, 2.10, 2.40

Krasni albumi

na izbiranje in v čudovit, mnogovrstnosti, eden za 25 podob kr. 35, 60, 80, gld. 1; najfineje okinčan gld. 1.20, 1.50, 1.80, 2, 2.50; za 50 podob kr. 65, 90, gld. 1.20, 1.50; najfineje okinčan s podobami itd. gl. 1.80, 2, 2.50, 3, 3.50, 4; album za 100 podob gl. 3, 3.50, 4, 5 do gl. 12; za 200 podob gl. 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 7 do gl. 18, slednji v najnoveji krasotni obliki.
Albumi z muziko, igrajo, ko se odpro, dva lepa napeva, jako pripravni za darila in kinč salona. V obliki polosmerke, najele- gantnejše vezani gld. 8.50; še fineji gl. 11, nanjeji gld. 14, 16. V obliki 1/2 osmerke, ravo tako upravljani gld. 11, 12, 14, 16, 18, krasotvori v obliki četvorke gld. 14, 16, 18, 20, 24.
Pisne mape, vsaka s zaporom, jako praktične gld. 1, 1.20, 1.50, 2; s popolnim pisilnim orodjem gld. 2, 2.20, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50.
Neseršnji najokusnejše izdelani z vsemi šival- nimi potrebščinami po kraje. 45, 60, 80, gld. 1; veliki gld. 1.50, 1.80, 2 itd.; prav veliki, najfineji gld. 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5; krasotvori za darila gld. 6, 7, 8, 10, 12, 14.

Pahlje za plese in šetanje

v največi zberki. Ena priprosta, lepa, kraje 30, 40, 50, 60; s prav lepo slikarjo kr. 40, 60, 80, gld. 1, 1.20, 1.40; najkrasnejše opravljena gl. 1.80, 2, 2.50, 2.80, 3.20, 4.80, 5; Bouquet cvetlice s znotraj skrito pahljo, ktera po volji izgine, po kr. 80 gld. 1, 1.50; najfineje po gl. 2.50, 3, 3.50.
Najbolji glavnik z trdega kavčuka. 1 česalni glavnik kraje. 15, 20, 25, 30, 35; 1 gost glavnik kr. 20, 25, 30; 1 glavnik z ročajem kr. 25, 30, 35; 1 vtakljivi glavnik kr. 30, 40, 50; 1 žepni glavnik kr. 10, 15, 20; 1 obvodni glavnik za otroke kr. 10, 20, 25, 30; 1 žepni glavnik s zrealom in krtačo kr. 25, 30, 40, 50.
Najbolše, po novem načinu napravljene krtače, kakoršne se le tu dobe. 1 krtača za glavo kr. 30, 40, 50; fine kr. 65, 85, gl. 1; najfineje gl. 1.50; 1 krtača za obleko kr. 50, 60, 80, gl. 1, 1.20; najfineje gld. 1.50, 1.80, 2; 1 prav fina krtača za zobe kr. 15, 20, 25, 30, 35, 40; 1 krtač za nohte kr. 25, 30, 35, 40, 50, 60, 80.
Toaletno milo samo posebno fino. 12 kosov, velikega Glycerinovega mila gld. 1.15; 12 velikih kosov mila iz grenkih mandel- nov kr. 85, gld. 1.10; dvanajstorka cvetličnega mila z raznimi vonjavami gld. 1.90, 2.50; dvanajstorka mila v podobi raznovrstnega sadja kr. 95. Sicer vse dru- ge baže.
1 pisna garnitura obseza joča 100 najfinejih listov papirja s povoljnimi črkami in ime- ni, 100 najfinejih zavitkov in 100 pečat- nih znak. Vse to vkup za gld. 1; še mi- nejji gl. 1.35; najfineji z barvanimi zavit- ki gld. 1.70.
1000 pečatnih iznamk, poslačeno tiskanih na nov patentiran način gumiranih, s po- voljno firmo, grbom itd., velja le gl. 1.60, 500, gld. 1.25.

Najpotrebnejši na potovanju

je dober Lefauchaux-revolver, s katerim se v 6 sekundah zanesljivo 6krat vstrelji, brez da bi se petelin napel; razen te hitrosti to orožje tudi daleč nese, na 7 mi- limetrov gld. 13.50; 100 patron gld. 3.50; na 9 milimetrov gld. 17, patrone gld. 4, na 12 milimetrov gld. 19, patrone gl. 4.50.
Pestni revolverji 5" dolgi po gld. 8.50, patrone gld. 3, 50.
Resna beseda kadileem! Neredko se pripeti ka po slabem papirji za cigarete ostane v ustih slab okus, škodljiv zdravju. Temu se je prišlo v okom, ker se zamore kaditi turški tabak brez papirja prav prijetno. 1 steklena cev, v katero se nabaše tabak, ktera nadomesti papir in prihrani vso mu- jo velja le kr. 25.

Kolosalna razprodaja

od več na kant prišlih fabrik za marele in solnčnike.
Dežniki (marele). Velika lepa marela gld. 1.50, 1.90; Alpaka-dežnik gold. 2.80, 3.50; Dežnik iz ponarejene svile (Zanella) gld. 3.20, 3.60, 4; iz težke lionske svile po gld. 5, 5.50, 6, 6.50, 7, 7.50.
Solnčniki. Pomladni solnčnik iz lionske svile gld. 1.90, 2.20; s svilno podlogo gld. 2.80, 3; iz navadnega blaga kr. 60, 80 velik solnčnik iz tkanine kr. 80, gld. 1, 1.20; iz težke svile gld. 2, 2.40, 2.80; s svilno podlogo gld. 3.20, 3.80, 4, 4.50; senčniki gld. 1.80, 2.50, 3.
Tovarniška zaloga najboljših preramnie, za ktere se daje poročstvo. Dvoje iz an- gleških koncev kr. 45, 60, 80; svilnatih kr. 85, 95 gld. 1.10, 1.60.
Imenitni peresniki in noži iz bessemer- jekla, znani kot najboljši na svetu, po kr. 20, 30, 40, 60, 80, gld. 1, 1.20, 1.50.
Imenitne žlice iz bessemer-jekla, dobro pocinjene, kakor srebrne nikdar barve ne spremenj. Dvanajstorka jedilnih žlic kr. 85, finejih gold. 1.20; dvanajstorka žličice za kavo kr. 45.
Kineško srebro s srebrnimi ploščami, boljši kot navadno kineško srebro, ker se predmet iz kineškega srebra prevle- čejo z močno srebrno ploščo, se prodajajo le v podpisnem bazarji. Poročstvo za kineško srebro srebrnimi ploščami se daje na 10 let. 12 žlic le gld. 16.50, žlice za kavo gld. 9.20; dvanajstorka nožev in vilic gld. 26.50, 28; žlica za soljive gld. 3.90, 4.60; 12 nožev za dessert gld. 9.80, 12; 1 solnica najele- gantnejša oblika gld. 2.40, 2.85, 3; stu- pnica (za poper) gld. 1.45, 1.90; razsi- pavec za sladkor gld. 1.90, 2.10; 1 velika žlica za mleko gld. 2.75, 3.40; 1 velika žlica za juho gld. 5.40, 6.40, 7; Slonjaki za nože v novi jako elegantni obliki gld. 3.25; 1 par miznih svečnikov gld. 4, 4.90, 5.85, 6.30, 7.25.
Kina-Alpaka-žlice, zbog lepote in vztraj- nosti imenitne. 12 navadnih žlic gld. 2.35, 2.75, 3.50, 4.50, 5.20; 12 žličice za kava gld. 1.30, 1.60, 2.35; 1 velika žlica za juho kr. 90, gld. 1.20; za mleko kr. 45, 60.
Prave pipice za smodke iz morske pene lepo zrezljane po kr. 50, 80, gld. 1; kra- sotvori po gld. 1.50, 1.80, 2, 2.50; po ravno taki ceni so tudi gladke pipice z ustnikom iz jantara v zalogi.
Najfineji štajarski in angleški noži in vilice, dvanajstorka z lesenim ročajem gld. 2, 2.40, 3; z bivolo-koščenim roča- jem gld. 4.50, 5, 5.50, 6; najfineji gld.

7, 8, 9; dvanajstorka za dessert gld. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.

Alpaka-svečniki, zbuhnjeni, priznani kot najboljši: visokost 4" 5" 6" 7" 8" 9" 10"

po kr. 40, 50, 60, 70, 80, 90, gl. 1, 1.20

Žepni trmometri v etui po samo 25 kr.

Najnoveji neseršerji v podobi zlatih jaje, v katerih je tul poln šivank, dvojni konci in naprstnik iz kineškega srebra, veljajo le kr. 30.

Dalekogledi (Perspective) z najboljšim ste- kлом, ki daleč dobro kažejo po kr. 60, 80, gld. 1.

Angleške škarje najboljše baže: škarje za izrezljavanje kr. 15, 20, 25, 30; 1 škarje za vrezavanje kr. 25, 30, 35, 40, največe kr. 50, 60, 70; krojaške škarje kr. 45, 65, 80, gld. 1, 1.20; 1 škarje za luč za svetilnice s smrdljivcem kr. 35; 1 veri- žica za škarje kr. 20.

Žepne svetilnice s tako priljubljenimi sle- pilnimi šipami po kr. 60, 70, 80; s 4 krat- nim slepilom gld. 1, 1.20; v podobi knjige za vkup zložiti gld. 2.50; svetilnica za bezrokavčni žep kr. 80.

Okviri za fotografije po kr. 4, 6, 10, 15; fini kr. 20, 30, 40; najfineji kr. 60, 80; v kabinetni obliki kr. 50, 60, 80, gld. 1, 1.20.

Izvrstne angleške britve (za vsako se daje poročstvo na dva leta) 1 Gladstone Razor kr. 80; 1 Prince of Wales Razor gld. 1.20; 1 prav fina General Napier Razor gld. 1.60; 1 najfineja Admiral Razor gld. 2; 1 Model Razor, najboljša britev na svetu gld. 3, 3.50. Vse britve v nožnicah. Nožnice z dvema britvama najboljše baže gld. 1.80; Milo za briti kr. 15, 20; 1 jermen na vijak kr. 45, brez vijaka kr. 25; pasta za jermen mazati kr. 25.

Vsacemu gospodu neobhodno potrebno.

Zabojček za briti in toaletno, fin, s ključ- nico, z velikim zrealom in naslednjimi potrebnimi rečmi: 1 fina angleška britev, 1 milo za briti, 1 škatlja iz kovine, 1 kamen za brusiti in postriti, 1 glavnik, 1 krtačica za zobe, 1 fina pasta za zobe, 1 kos voščene pomade, 1 kos mila za roke, 1 sklenica fine pomade, 1 flaçon francoskega olja za lase. Vse to vkup le gld. 2.80.

Jeklena peresa: Škatljica s 144 najboljših peres kr. 30; Kuhn-ova peresa 1 karton kr. 60, 80, gld. 1; angleška kr. 80, gld. 1, 1.20; dvanajstorka peresnih ročajev kr. 5, 10, 15, 20, 30, 40.

Ecritoires, elegantno polirani kovčeki, s predali, v njih: peresni ročaj, svinčnik, gumi za izbrisati, 12 jeklenih peres, 2 kosa finega pečatnega voska le 35 kr.

Čestiti prebivalci po deželi, ki bi iz Dunaja kar koli radi imeli, lahko vse brez izjemka dobé iz **N. Glattau-a pariškega bazara**. Tudi najmanjše naročilo se strogo, solidno in vestno izvrši.

N. Glattau-a prvi pariški bazar

za Avstrijo na Dunaji Stadt, verlängerte Kärntnerstrasse Nr. 51, Eck der Wallfischgasse v Todesco-vi palači.

NB. Prodajalcem poseben rabat.

(55-5)